

Väljaandja:	Maaeluminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2019
Avaldamismärge:	RT I, 29.12.2018, 15

Otsetoetuste saamise üldised nõuded, ühtne pindalatoetus, kliima- ja keskkonnatoetus ning noore põllumajandustootja toetus

Vastu võetud 17.04.2015 nr 32
[RT I, 22.04.2015, 27](#)
 jõustumine 25.04.2015

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.04.2016	RT I, 22.04.2016, 1	25.04.2016
19.04.2017	RT I, 25.04.2017, 2	28.04.2017
22.12.2017	RT I, 29.12.2017, 16	01.01.2018
23.04.2018	RT I, 25.04.2018, 14	28.04.2018
03.09.2018	RT I, 07.09.2018, 1	10.09.2018
21.12.2018	RT I, 29.12.2018, 7	01.01.2019

Määrus kehtestatakse [Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse](#) § 2 lõike 3, § 13 lõigete 2 ja 5, § 14 lõike 3, § 15 lõike 2 punktide 1–5 ja lõike 3 punkti 3, § 16 lõike 3, § 21 lõigete 2 ja 3, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608–670), artikli 9 lõike 2, artikli 10 lõike 1 punkti b, artikli 11 lõike 2, artikli 32 lõike 3, artikli 33 lõike 1, artikli 36 lõike 5, artikli 45 lõike 1, artikli 46 lõike 2, artikli 46 lõigete 3 ja 7, artikli 50 lõigete 3 ja 9, ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad, ning muudetakse kõnealuse määruse X lisa (ELT L 181, 20.6.2014, lk 1–47), artikli 4 lõike 1 punkti b, artikli 12 lõike 2, artikli 13 lõike 2, artiklite 41 ja 42 ning artikli 45 lõigete 4, 8 ja 10 alusel.
[\[RT I, 29.12.2018, 7- jõust. 01.01.2019\]](#)

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse otsetoetuste saamise üldised nõuded ning ühtse pindalatoetuse, kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetuse (edaspidi *kliima- ja keskkonnatoetus*) ja noore põllumajandustootja toetuse saamise täpsemad nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord.

2. peatükk Otsetoetuste saamise üldised nõuded

§ 2. Nõuded otsetoetuste taotlejale

Otsetoetust võib taotleda isik või isikute ühendus, kes vastab Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 12 lõigetes 1 ja 1¹sätetstatud nõuetele (edaspidi koos *taotleja*).

§ 3. Nõuded põllumajandusmaa kohta

(1) Otsetoetust võib taotleda vähemalt ühe hektari põllumajandusmaa kohta, millel tegeletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punktis c nimetatud põllumajandusliku tegevusega ning mida taotleja kasutab taotluse esitamise aasta 15. juuni seisuga. Põllumajandusmaa pindala määramisel võetakse arvesse põld pindalaga vähemalt 0,3 hektarit.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(2) Põllumajandusmaal, millel tegeletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punktis c nimetatud põllumajandusliku tegevusega, peab olema välistatud ebasoovitava taimestiku ulatuslik levik ning seda maad peab olema võimalik kasutada järgmisel kasvuperioodil põllumajanduslikuks tegevuseks ilma lisakuludeta.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(3) Põllumajandusmaa, millel kasvatatakse lühikese raieringiga paju (*Salix*) madalmetsa, on toetusõiguslik, kui see vastab Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse §-s 14 sätestatud nõuetele ning sellel tehakse raiet vähemalt igal viiendal aastal arvates istandiku rajamisest või viimase raie tegemisest. Kui hiljemalt viiendal aastal arvates istandiku rajamisest või viimasest raiest uut raiet ei tehta, loetakse, et põllumajandusmaa ei olnud toetusõiguslik ka eelmisel neljal aastal.

(4) Põllumajandusmaa, millel kasvatatakse kanepit (*Cannabis*), on toetusõiguslik, kui see vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 32 lõikes 6 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artiklis 9 sätestatud nõuetele. Kanepi õitsemise algusest tuleb viivitamata teavitada Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ametit (edaspidi *PRIA*) ning kanepit tuleb kasvatada vähemalt seni, kuni selle õitsemise lõpust on möödunud kümme päeva.

(5) Põllumajandusmaa, mida kasutatakse laada, näituse, spordivõistluse, põllumajandusloomade oksjoni või meelelahutusürituse korraldamiseks, telkimiseks, talispordiala harrastamiseks või väljaspool taimekasvatuseperioodi metsamaterjali ajutiseks ladustamiseks, on toetusõiguslik, kui nimetatud tegevused ei kahjusta põllumajanduskultuuri kasvatamist või rohukamarat või mullapinda ning seda põllumajandusmaad saab pärast nimetatud tegevusi võtta kasutusele põllumajanduslikuks tegevuseks ilma lisakuludeta.

(6) Toetusõigusliku põllumajandusmaa määratlemisel lähtutakse põllumajandusministri 10. märtsi 2015. a määruse nr 22 „Põllumassiivi kaardi koostamise, põllumassiivi piiripunktide määramise, põllumassiivile unikaalse numberkoodi andmise, põllumassiivi toetusõigusliku pindala ning põllumassiivil asetsevate maastikuelementide määramise ja korra ning põllumassiivi kasutamise kohta esitatavad andmed ja nende esitamise kord” §-s 5 sätestatust.

§ 4. Põllumajandusliku tegevuse nõuded

[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(1) Põllumajandusmaa vastab § 3 lõikes 2 sätestatud nõudele, kui seal tegeletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 punkti c alapunktis i nimetatud põllumajandusliku tegevusega, kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja loomakasvatuse tehnoloogiaid.

(2) Põllumajandusmaa, millel tegeletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii nimetatud põllumajandusliku tegevusega, vastab § 3 lõikes 2 sätestatud nõudele, kui seda niidetakse, hoitakse kesas või hooldatakse muul viisil, mis annab niitmisega sarnase tulemuse.

(3) Põllumajandusmaal kasvatatav põllumajanduskultuur peab olema külvatud, maha pandud või istutatud hiljemalt 15. juunil, kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid, või peab põllumajandusmaad hoidma sama kuupäeva seisuga kesas.

(4) Põllumajandusmaa, millel tegeletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktis ii nimetatud põllumajandusliku tegevusega, peab olema niidetud või hooldatud muul viisil, mis annab niitmisega sarnase tulemuse, ning niide, sealhulgas hekseldatud rohi, peab olema kokku kogutud hiljemalt 20. augustil.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(5) [Kehtetu -RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(6) Kui taotleja taotleb „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavat keskkonnanõuetele vastavaid põldude kasutamise toetust, peab mitmeaastaste korjetaimedega rajatud põld, mille kohta taotletakse toetust mesilaste korjealade rajamise lisategevuse elluviimise eest ja millel kasvavaid mitmeaastaseid korjetaimi ei kasutata pärast 15. augustit haljasväetiseks, olema selle põllu rajamise aastale järgnevalt kalendriaastast alates niidetud või muul viisil hooldatud hiljemalt 15. septembril.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(7) Põllumajandusmaa vastavus § 3 lõikes 2 sätestatud nõudele peab olema visuaalselt tuvastatav kogu taotlusel märgitud põllumajandusmaal.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 5. Põllumajandusliku tegevuse nõuete erisused

[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(1) Paragrahvi 4 lõigetes 3 ja 4 sätestatud nõudeid ei kohaldata ökoloogilise kasutuseesmärgiga alana määratletud kesa suhtes.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(2) Paragrahvi 4 lõikes 4 sätestatud nõudeid ei kohaldata põllumajandusmaa suhtes, millel tegeletakse § 4 lõikes 1 nimetatud põllumajandusliku tegevusega, sealhulgas järgmiste põllumajandusmaade suhtes:

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

- 1) taotluse esitamise aastal rajatud rohumaa;
- 2) [kehtetu -RT I, 25.04.2017, 2- jõust. 28.04.2017]
- 3) lühiajaline rohumaa haljasväetise sissekүнni aastal;
- 4) põllumajandusmaa, millel kasvatatakse heintaimi heinaseemneks või energiakultuuriks.

(3) Kui taotleja taotleb „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavat keskkonnasõbraliku majandamise toetust, võib ta alates keskkonnasõbraliku majandamise teisest kohustuseaastast põllulindude soodustamiseks jätta püsirohumaa üle aasta niitmata või muul viisil hooldamata ulatuses, mis on keskkonnasõbraliku majandamise toetuse toetusõigusliku maa pindalast väiksem või sellega võrdne. Sellisel juhul jäetakse kogu püsirohumaa põld niitmata või muul viisil hooldamata.

(3¹) Kui taotleja taotleb „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavat keskkonnasõbraliku majandamise toetust ja piirkondlikku mullakaitse toetust, võib ta alates keskkonnasõbraliku majandamise teisest kohustuseaastast jätta põllulindude soodustamiseks põllumaa, mille kohta taotleb „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavat piirkondlikku mullakaitse toetust ja püsirohumaa, üle aasta niitmata või muul viisil hooldamata ulatuses, mis on keskkonnasõbraliku majandamise toetuse toetusõigusliku maa pindalast väiksem või sellega võrdne. Sellisel juhul jäetakse kogu püsirohumaa või põllumaa põld niitmata või muul viisil hooldamata.

[RT I, 29.12.2018, 7- jõust. 01.01.2019]

(4) [Kehtetu -RT I, 25.04.2017, 2- jõust. 28.04.2017]

(5) Püsirohumaad on lubatud hekseldada alates 5. juulist.

[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

§ 6. Võraaluste ja reavahede hooldamine

Viljapuude ja marjapõõsaste võraalused ja reavahed peavad § 4 lõikes 2 nimetatud põllumajandusliku tegevuse korral olema niidetud või hooldatud muul viisil, mis annab niitmiseiga sarnase tulemuse, ja niide, sealhulgas hekseldatud rohi, peab olema kokku kogutud hiljemalt § 4 lõikes 4 sätestatud tähtpäeval.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 7. Poollooduslik kooslus

Kui taotleja taotleb „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” alusel antavat poolloodusliku koosluse hooldamise toetust, täidab ta põllumajandusmaal, mis on poolloodusliku koosluse esinemisala, kas:

- 1) paragrahvides 4–6 sätestatud nõudeid või
- 2) maaeluministri 22. aprilli 2015. a määruse nr 38 „Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus” § 8 lõigetes 1, 6 ja 8, § 9 lõikes 2 ning § 10 lõikes 3 sätestatud nõudeid.

[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

§ 8. Nõuetele vastavus

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 92 nimetatud toetuse saaja täidab oma põllumajanduslikus tegevuses ja kogu põllumajandusliku majapidamise maal põllumajandusministri 14. jaanuari 2015. a määruses nr 4 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded” sätestatud nõudeid ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 32 lõike 2 kohaselt avaldatud kohustuslikke majandamisnõudeid.

(2) Toetuse saaja järgib lõikes 1 nimetatud nõudeid kogu taotluse esitamise kalendriaasta vältel.

§ 9. Põllumajandusliku majapidamise üleandmine

(1) Põllumajandusliku majapidamise üleandmise suhtes kohaldatakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013

rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.7.2014, lk 69–124), artiklis 8 sätestatud.

(2) Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artikli 8 lõike 3 punktis a nimetatud ajavahemik algab 22. mail ning lõpeb 1. septembril.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(3) Põllumajandusliku majapidamise üleandmise korral esitab põllumajandusliku majapidamise ülevõtja ülevõtmisest teatamiseks ja toetuse maksmise taotlemiseks § 9 lõikes 2 sätestatud ajavahemikul PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu järgmised andmed:

- 1) põllumajandusliku majapidamise üleandja nimi ja registri- või isikukood;
  - 2) põllumajandusliku majapidamise ülevõtja nimi ja registri- või isikukood;
  - 3) põllumajandusliku majapidamise üleandja ja ülevõtja kinnitus põllumajandusliku majapidamise üleandmise kohta;
  - 4) andmed selle kohta, et põllumajandusliku majapidamise ülevõtja taotleb toetuse maksmist.
- [RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

3. peatükk

Ühtne pindalatoetus ning kliima- ja keskkonnatoetus

§ 10. Ühtse pindalatoetuse ning kliima- ja keskkonnatoetuse saamise nõuded

(1) Ühtset pindalatoetust ning kliima- ja keskkonnatoetust võib taotleda taotleja, kes vastab §-s 2 sätestatud nõuetele ning täidab §-s 8 sätestatud nõudeid.

(2) Ühtset pindalatoetust ning kliima- ja keskkonnatoetust võib taotleda põllumajandusmaa kohta, mis vastab §-s 3 sätestatud nõuetele ning kus täidetakse §-des 4–7 sätestatud nõudeid.

(3) Ühtse pindalatoetuse ning kliima- ja keskkonnatoetuse taotleja järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artiklites 43–46 sätestatud kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid.

(4) Ühtse pindalatoetuse ning kliima- ja keskkonnatoetuse taotleja, kes on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõikes 10 nimetatud põllumajandustootja, järgib kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid samas artiklis sätestatud ulatuses.

(5) Ühtse pindalatoetuse ning kliima- ja keskkonnatoetuse taotleja, kes on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 43 lõikes 11 nimetatud põllumajandustootja, järgib kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid põllumajandusmaal, mis ei ole mahepõllumajanduslikus kasutuses.

(6) Kui lõikes 5 nimetatud põllumajandustootja on toetuse taotlemisel võtnud kohustuse järgida kliimat ja keskkonda säästvaid põllumajandustavasid kogu põllumajandusmaal, peab ta järgima nimetatud tavasid ka mahepõllumajanduslikus kasutuses oleval maal.

§ 11. Põllumajanduskultuuride mitmekesistamise tava

(1) Põllumajanduskultuuride mitmekesistamise tava järgimiseks täidab taotleja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 44 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artiklis 40 sätestatud nõudeid.

(2) Põllumajanduskultuuri osakaal arvutatakse põllumaal ajavahemikus 15. juunist kuni 1. augustini kasvavate põllumajanduskultuuride kasvupinna alusel.
[RT I, 29.12.2018, 7- jõust. 01.01.2019]

(3) Põllumajanduskultuuride mitmekesistamise tava ei pea järgima taotleja, kelle kasutuses on vähem kui 10 hektarit põllumaad, ning taotleja, kelle põllumajanduslik majapidamine vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 44 lõikes 3 sätestatud nõudele.

§ 12. Püsirohuma sailitamise tava

(1) Taotleja säilitab püsirohuma pindala ulatuses, mis on võrdne taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal esitatud ühtse pindalatoetuse taotlusele märgitud püsirohuma pindalaga.

(1¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 45 lõikes 3 sätestatud juhul ei tohi püsirohuma kasutusotstarvet muuta, sealhulgas püsirohuma üleskündmise korral. Osutatud juhu esinemise alguse ja lõpu kohta annab PRIA peadirektor käskkirja, mis avalikustatakse viivitamata PRIA veebilehel.
[RT I, 29.12.2018, 7- jõust. 01.01.2019]

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 45 lõikes 3 sätestatud juhul määrab PRIA kindlaks põllumajandustootjad, kes peavad püsirohuma tagasi rajama, lähtudes komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artiklis 44 sätestatust.

(3) Püsirohuma peab olema tagasi rajatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 44 lõikes 3 sätestatud tähtpäevaks.

(3¹) Tagasirajatava püsirohuma kasutusotstarvet ei tohi muuta, sealhulgas püsirohuma üleskündmise korral, alates püsirohuma tagasirajamise kohustuse määramise aastale järgnevast aastast, arvestades komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 44 lõikes 3 sätestatud.
[RT I, 25.04.2017, 2- jõust. 28.04.2017]

(4) Püsirohuma, mis asub Natura 2000 võrgustiku alal ning mille muld on 100 protsendi ulatuses turvasmuld (edaspidi *keskkonnatundlik püsirohuma*), kasutusotstarvet ei tohi muuta ning nimetatud maad ei tohi üles künda.

(5) Keskkonnatundliku püsirohuma rohukamarat uuendada on lubatud üksnes pealtkülvil teel. Rohukamara uuendamisest tuleb PRIA-t eelnevalt teavitada.

(6) Taotleja, kes on muutnud keskkonnatundliku püsirohuma kasutusotstarvet või nimetatud püsirohuma üles küündnud, peab nimetatud ala muutma tagasi püsirohumaaks komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 42 alusel PRIA määratud tähtpäevaks.

(7) Kui püsirohuma antakse üle teisele põllumajandustootjale, läheb vastuvõtjale üle ka püsirohuma säilitamise kohustus.
[RT I, 25.04.2017, 2- jõust. 28.04.2017]

(8) PRIA peab arvestust püsirohuma säilitamise kohustuse täitmise üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 45 kohaselt. Kui püsirohuma absoluutväärtus on riigi tasemel vähenenud üle komisjoni rakendusmääruse (EL) 641/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad) rakenduseeskirjad (ELT L 181, 20.06.2014, lk 74–81), artiklis 11 sätestatud piirmäära ning püsirohuma suhtarv on riigi tasemel võrdlusarvuga võrreldes vähenenud üle nelja protsendi, avalikustab PRIA sellekohase teabe oma veebilehel ning teavitab sellest põllumajandustootjaid, kellel on püsirohuma säilitamise kohustus.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

§ 13. Ökoalade tava

(1) Ökoalade tava järgimiseks täidab taotleja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 46 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artiklis 45 sätestatud nõudeid.

(2) Ökoala on taotleja kasutuses olev:

- 1) põllumaal või vahetult põllumaaga külgnev põllumajandusministri 14. jaanuari 2015. a määruse nr 4 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded” § 3 lõigetes 1–7 nimetatud maastikelement;
- 2) kesa, lühikese raieringiga madalmetsaga ala, millel kasvatatakse paju, ning põllumaa, millel kasvatatakse lämmastikku siduvat põllumajanduskultuuri.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõikes 3 nimetatud kohustuslik kaalutegur ökoala pindala arvutamisel on lühikese raieringiga madalmetsaga ala puhul 0,5 ning lämmastikku siduva põllumajanduskultuuriga ala puhul 1,0.
[RT I, 25.04.2018, 14- jõust. 28.04.2018]

(4) Lühikese raieringiga madalmetsaga alal, millel kasvatatakse paju, ei ole lubatud kasutada mineraalväetisi ega taimekaitsevahendeid.

(5) Kesa võib määratlada ökoalana, kui see vastab kõikidele järgmistele tingimustele:

- 1) see vastab komisjoni määruse (EÜ) nr 1200/2009, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1166/2008, mis käsitleb põllumajandusettevõtete struktuuriuuringuid ja põllumajanduslike tootmismeetodite uuringut, loomühikute koefitsientide ja karakteristikute määratluste osas (ELT L 329, 15.12.2009, lk 1–28), lisa 2 sätestatule;
- 2) see asub külvikorrasteemiga hõlmatud põllumaal;
- 3) seda hoitakse katkematult kesas vähemalt kuue kuu vältel vahetult enne taotluse esitamise aasta 1. augustit;
[RT I, 29.12.2018, 7- jõust. 01.01.2019]
- 4) seal ei kasvatata ega toodeta põllumajandustooteid enne taotluse esitamise aasta 1. augustit.
[RT I, 29.12.2018, 7- jõust. 01.01.2019]

(5¹) Ökoalana määratletud kesal ei ole lubatud kasutada taimekaitsevahendeid.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(6) Lämmastikku siduvad põllumajanduskultuurid on esparsett (*Onobrychis* Mill.), ristik (*Trifolium* spp.), lutsern (*Medicago sativa*, *Medicago* L.), mesikas (*Melilotus* Mill.), nõiahammas (*Lotus corniculatus*), vikk (*Vicia* spp.), hernes (*Pisum* spp.), aeduba (*Phaseolus* spp., *vignaspp.*), põlduba (*Vicia faba*) ja sojauba (*Glycine max* L.).
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(7) Lõikes 6 nimetatud lämmastikku siduvat põllumajanduskultuuri kasvatatakse ökoalana määratletud põllumaal puhaskultuurina või tingimusel, et lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri osakaal taimikus on üle 50 protsendi, segus teiste põllumajanduskultuuridega. Lämmastikku siduvat põllumajanduskultuuri peab olema kasvukohal § 11 lõikes 2 sätestatud ajavahemikul, seejuures on lubatud saagikoristus ja niitmine koos niite kokkukogumisega.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(7¹) Ökoalana määratletud põllumaal ei ole lubatud kasvatada lämmastikku siduvat põllumajanduskultuuri veeseaduse §-s 29 sätestatud veekaitsevööndis. Ökoalana määratletud põllumaal, millel kasvatatakse lämmastikku siduvat põllumajanduskultuuri, ei ole lubatud kasutada taimekaitsevahendeid.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(7²) Kui põllumaal kasvatatakse pärast lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri kasvatamist talivilja, peab see olema külvatud enne taotluse esitamise aasta 15. oktoobrit. Põllumaad, kus ei kasvatata pärast lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri kasvatamist talivilja, ei tohi enne nimetatud tähtaega sisse künda ja sellel ei tohi kasutada muid taimikut kahjustavaid mullaharimisviise.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018, senine lõige 7¹ muudetud lõikeks 7².]

(8) Ökoalade tava ei pea järgima taotleja:

- 1) kelle põllumaa suurus on kuni 15 hektarit või
- 2) kelle põllumajanduslik majapidamine vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 46 lõikes 4 sätestatule või
- 3) kelle põllumajandusliku majapidamise põllumajandusmaa asub vähemalt 50 protsendi ulatuses lisas 6 nimetatud ühtsesse geograafilisse piirkonda jääva kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(9) Põld loetakse lisas 6 nimetatud ühtsesse geograafilisse piirkonda jääva kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvaks tingimusel, et põllumassiiv, millel põld asub, on täies ulatuses lisas 6 nimetatud kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(10) Lõike 8 punkti 3 ei kohaldata taotleja suhtes, kelle põllumajandusliku majapidamise põllumajandusmaa asub vähemalt 50 protsendi ulatuses lisas 6 nimetatud ühtsesse geograafilisse piirkonda jääva kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil, kuid kes on toetuse taotlemisel võtnud kohustuse ökoalade tava järgida.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

4. peatükk

Noore põllumajandustootja toetus

§ 14. Noore põllumajandustootja toetus

(1) Noore põllumajandustootja toetust võib taotleda taotleja, kes taotleb ühtset pindalatoetust ning kliima- ja keskkonnatoetust, vastab §-s 2 sätestatud nõuetele ja täidab §-s 8 sätestatud nõudeid ning vastab:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 50 lõikes 2 sätestatud nõuetele või
- 2) komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artiklis 49 sätestatud nõuetele.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(2) Noore põllumajandustootja toetust võib taotleda kuni 39 hektari põllumajandusmaa kohta, mis vastab §-s 3 sätestatud nõuetele ning kus täidetakse §-des 4–7 ja 10–13 sätestatud nõudeid.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(3) Noor põllumajandustootja teeb üksinda või koos teiste noorte põllumajandustootjatega äriühingu üle komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 49 lõike 1 punktis b nimetatud tõhusat ja pikaajalist kontrolli, kui:

- 1) noor põllumajandustootja omab üksinda või koos teiste noorte põllumajandustootjatega täisühingus või usaldusühingus 100 protsenti häälest ja iga noor põllumajandustootja on täis- või usaldusosanik;
- 2) noor põllumajandustootja omab üksinda või koos teiste noorte põllumajandustootjatega osaühingus, aktsiaseltsis või tulundusühistus 100 protsenti häälest ja iga noor põllumajandustootja on osaühingu, aktsiaseltsi või tulundusühistu juhatuse liige.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(4) Kui lõike 3 punktis 2 nimetatud äriühingu osanike, aktsionäride või liikmete arv on suurem kui juhatuse liikmete arv, ei pea kõik osanikud, aktsionärid või liikmed kuuluma äriühingu juhatusse.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(5) Noored põllumajandustootjad teevad mittetulundusühingu üle komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 49 lõike 1 punktis b nimetatud tõhusat ja pikaajalist kontrolli, kui kõik mittetulundusühingu liikmed vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 50 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(6) Noored põllumajandustootjad teevad sihtasutuse üle komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artikli 49 lõike 1 punktis b nimetatud tõhusat ja pikaajalist kontrolli, kui kõik sihtasutuse nõukogu liikmed vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 50 lõikes 2 sätestatud nõuetele.

[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

5. peatükk

Otsetoetuse taotlemine, toetuse ühikumäär ja taotluse menetlemine

§ 15. Toetuse taotlemine

(1) Ühtse pindalatoetuse, kliima- ja keskkonnatoetuse ning noore põllumajandustootja toetuse taotleja esitab ajavahemikul 2. maist kuni 21. maini taotluse, mis sisaldab §-des 15¹–15⁴ nimetatud andmeid ja dokumente.

(2) Paragrahvides 15¹–15³ nimetatud andmed ning § 15⁴ lõigetes 2 ja 3 nimetatud dokumendid esitatakse elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 15¹. Andmed taotleja kohta

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(1) Taotluses esitatakse taotleja kohta:

- 1) haldusmenetluse seaduse § 14 lõike 3 punktides 1–4 nimetatud andmed;
- 2) taotleja registri- või isikukood.

(2) Taotleja esitab andmed selle kohta, et on teadlik toetuse saamiseks esitatud tingimustest.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 15². Andmed põllumajandusmaa kohta

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(1) Taotluses esitatakse kogu taotleja põllumajandusliku majapidamise põllumajandusmaa, mida tal on õigus kasutada, iga põllu kohta:

- 1) põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kantud põllumajandusmaa põllumassiivi tunnus (edaspidi ka *põllumassiivi tunnus*);
- 2) põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmata põllumajandusmaa katastritunnus maakatastris (edaspidi ka *katastritunnus maakatastris*);
- 3) põllu number ja pindala taotluse esitamise aastal 0,01 hektari täpsusega;
- 4) maakasutuse õiguslik alus;
- 5) andmed, kas põld on kasutuses põllumaana, püsirohumaana, keskkonnatundliku püsirohumaana või tagasirajatud püsirohumaana või kasvavad põllul püsikultuurid;
- 6) põllul kasvatatava põllumajanduskultuuri nimetus;
- 7) kesa tüübi nimetus, kui põldu hoitakse kesas;
- 8) andmed, kas põldu hoitakse haljaskesas, ja kui hoitakse, siis haljaskesana kasvatatava põllumajanduskultuuri nimetus;
- 9) andmed, kas põllul kasvatatakse põllumajanduskultuuri haljasväetiseks;
- 10) andmed, kas põllul kasvatatakse põllumajanduskultuuri heinaseemne tootmiseks;
- 11) andmed, kas põllul kasvatatakse põllumajanduskultuuri energia tootmiseks;
- 12) andmed, kas põllul kasvatatakse põllumajanduskultuuri haljassöödaks;
- 13) andmed, kas põllul kasvatatakse põllumajanduskultuuri katmikalal;
- 14) kanepisordi nimi, kui ühtset pindalatoetust, kliima- ja keskkonnatoetust või noore põllumajandustootja toetust taotletakse põllumajandusmaa kohta, millel kasvatatakse kanepit;
- 15) andmed, kas põld on mahepõllumajanduslikus või mitte-mahepõllumajanduslikus kasutuses, ning mahepõllumajandusele üleminekuajal oleva põllu puhul ülemineku aasta;
- 16) andmed, kas põllu kohta taotletakse ühtset pindalatoetust ning kliima- ja keskkonnatoetust.

(2) Põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kantud põllumajandusmaa kohta esitatakse põldude piirid põllumassiivi kaardil.

(3) Põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kandmata põllumajandusmaa kohta esitatakse lõikes 2 nimetatud andmed katastrikaardil.

(4) Ühtse pindalatoetuse ning kliima- ja keskkonnatoetuse taotleja esitab andmed selle kohta, kas ta taotleb noore põllumajandustootja toetust.

(5) Ühtse pindalatoetuse, kliima- ja keskkonnatoetuse või noore põllumajandustootja toetuse taotleja, kelle põllumajanduslikus majapidamises on põllumajandusmaad, mis ei ole mahepõllumajanduslikus kasutuses, esitab andmed selle kohta, kas ta täidab kliima- ja keskkonnatoetuse nõudeid kogu põllumajandusmaal või põllumajandusmaal, mis ei ole mahepõllumajanduslikus kasutuses.

(6) Ühtse pindalatoetuse, kliima- ja keskkonnatoetuse või noore põllumajandustootja toetuse taotleja, kes peab järgima ökoalade tava, märgib ökoalade piirid lõikes 2 või 3 nimetatud kaardil ning esitab ökoala kohta järgmised andmed:

- 1) põllumassiivi tunnus või katastritunnus maakatastris ja selle põllu number, millel ökoala paikneb;
- 2) maastikuelemendina määratud ökoala tüüp ja number ning selle pindala taotluse esitamise aastal 0,001 hektari täpsusega;
- 3) ökoalal kasvatatava põllumajanduskultuuri nimetus;
- 4) andmed selle kohta, kas ökoala põldu hoitakse mustkesas;
- 5) punktides 3 ja 4 nimetatud ökoala pindala taotluse esitamise aastal 0,01 hektari täpsusega.

(7) Taotleja esitab andmed selle kohta, et on teadlik, et § 13 lõigetes 4, 5 ja 7 nimetatud ökoalal ei ole lubatud kasutada taimekaitsevahendeid.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 15³. Andmed nõuetele vastavuse kohta

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

Taotluses esitatakse § 8 lõikes 1 nimetatud nõuete täitmisega seoses andmed selle kohta, kas taotleja:

- 1) kasutada oleval põllumajandusmaal on maastikuelemente, mida tuleb säilitada maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõudena;
- 2) kasutab põllumajandusmaa niisutamiseks põhjavett rohkem kui viis kuupmeetrit või pinnavett rohkem kui 30 kuupmeetrit ööpäevas;
- 3) valduses on üle kolmekuupmeetrise mahutavusega naftasaaduste ehitis;
- 4) kasutab mineraalväetist;
- 5) hoiab sõnnikut sõnnikuhoidlas või aunas;
- 6) kasutab taimekaitsevahendit;
- 7) tegeleb loomsete esmatoodete tootmise ja turustamisega, ning sellega tegelemise korral nimetab taotleja loomse esmatootte, mille tootmise ja turustamisega ta tegeleb;
- 8) tegeleb mitteloomsete esmatoodete tootmise ja turustamisega, ning sellega tegelemise korral nimetab taotleja mitteloomse esmatootte, mille tootmise ja turustamisega ta tegeleb.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 15⁴. Taotluse osaks olevad dokumendid

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(1) Kui ühtset pindalatoetust, kliima- ja keskkonnatoetust või noore põllumajandustootja toetust taotletakse põllumajandusmaa kohta, millel kasvatatakse kanepit, esitab taotleja külvatud kanepiseemne müügipakendi originaaletiketid PRIA-le § 15 lõikes 1 nimetatud ajavahemikul või komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artikli 13 lõikes 1 Eesti kohta sätestatud hiliseimaks tähtpäevaks.

(2) Kui ühtset pindalatoetust, kliima- ja keskkonnatoetust või noore põllumajandustootja toetust taotletakse põllu kohta, mis asub kaitstaval loodusobjektil ja millel kasvatatakse lühikese raieringiga paju (*Salix*) madalmetsa, esitab taotleja looduskaitseeaduse § 14 lõigetes 2 ja 3 sätestatud kaitstava loodusobjekti valitseja nõusoleku.

(3) Mittetulundusühing, kes taotleb noore põllumajandustootja toetust, esitab oma liikmete nimekirja koos nende registri- või isikukoodidega ühtse pindalatoetuse taotluse esitamise aasta ja sellele eelnenud viie aasta kohta.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 15⁵. Toetuse saaja andmete avalikustamine

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

PRIA teavitab toetuse saajat tema andmete avalikustamisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artiklite 111 ja 112 kohaselt ning nende töötlemisest Euroopa Liidu finantshuvide tagamise eesmärgil sama määruse artikli 113 kohaselt.

[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 16. Taotluse kontrollimine

(1) PRIA kontrollib taotluses esitatud andmete õigsust ja vastavust toetuse saamise nõuetele, lähtudes komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artiklites 24–41 ja 45 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 639/2014 artiklites 10–13 sätestatust.

(2) Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 33 lõikes 1 nimetatud asutused kontrollivad §-s 8 sätestatud nõuetele vastavust, lähtudes komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 809/2014 artiklites 65–72 sätestatust.

(3) Taotleja teeb lõigetes 1 ja 2 nimetatud asutustele teatavaks kõik taotluse rahuldamise otsustamiseks vajalikud asjaolud, sealhulgas näitab vajaduse korral ette põllu ja ökoala piiri.

(4) PRIA esitab Põllumajandusametile (edaspidi *PMA*) nende põldude loetelu, mille kohta taotletakse toetust lühikese raieringiga paju (*Salix*) madalmetsa kasvatamiseks ning mille kohta puuduvad PRIA-l andmed mulla perspektiivse boniteedi ja lühikese raieringiga paju (*Salix*) madalmetsa kasvatamise maaparandusseadusele vastavuse kohta. PMA teatab PRIA-le mulla perspektiivse boniteedi andmed ja annab seisukoha lühikese raieringiga paju (*Salix*) madalmetsa kasvatamise maaparandusseadusele vastavuse kohta 14 tööpäeva jooksul põldude loetelu saamisest arvates.

(5) Kui PMA andmetel on mulla perspektiivne boniteet kõrgem kui 35 hindepunkti või kui PMA-l puuduvad andmed mulla perspektiivse boniteedi kohta, teavitab PRIA sellest taotlejat ja annab talle võimaluse teha mõistliku aja jooksul mulla boniteedi hindamine. Mulla boniteeti hindab asjaomase pädevusega asutus ning mulla boniteedi hindamiseks vajalikud analüüsid teeb akrediteeritud laboratoorium.

(6) Paragrahvi 15⁴lõike 1 kohaselt esitatud kanepiseemne müügi pakendi originaaletiketile teeb PRIA märke kontrolli kohta ning tagastab seejärel etiketi.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 17. Toetuse ühikumäär

(1) PRIA otsustab toetuse ühikumäära, lähtudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1307/2013 ja komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 640/2014 sätestatust ning toetuste vahendite suurusel toetuse liikide kaupa.

(2) PRIA arvutab ja avaldab ühtse pindalatoetuse esialgse ühikumäära hektari kohta taotluse esitamise aasta 1. augustiks.
[RT I, 25.04.2017, 2- jõust. 28.04.2017]

(3) PRIA otsustab ühtse pindalatoetuse, kliima- ja keskkonnatoetuse ning noore põllumajandustootja toetuse ühikumäära hektari kohta taotluse esitamise aasta 1. detsembriks.

(4) Noore põllumajandustootja toetuse ühikumäär hektari kohta on 50 protsenti ühtse pindalatoetuse ühikumäärast.
[RT I, 25.04.2018, 14- jõust. 28.04.2018]

§ 18. Toetuse vähendamine

(1) PRIA otsustab ühtse pindalatoetuse, kliima- ja keskkonnatoetuse ning noore põllumajandustootja toetuse vähendamise Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1306/2013, komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 640/2014 ning komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 809/2014 sätestatud alustel ja korras.

(2) Kui taotleja § 17 lõikes 3 nimetatud ühikumäära alusel arvatud ühtse pindalatoetuse summa on suurem kui 150 000 eurot, vähendatakse nimetatud summat ületavat osa viis protsenti, võttes arvesse taotleja esitatud tõendeid tööjõukulude kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 11 kohaselt.

(3) PRIA teavitab taotlejat, kelle § 17 lõikes 2 nimetatud ühikumäära alusel arvatud ühtse pindalatoetuse summa on suurem kui 150 000 eurot, 1. augustiks võimalusest esitada PRIA e-teenuse keskkonna kaudu iga eelmisel kalendriaastal ettevõtja juures põllumajandusliku tegevusega seotud töötaja nime ja isikukoodi ning osaliselt põllumajandusliku tegevusega seotud töötaja kohta lisaks eelnimetatud andmetele kassapõhise raamatupidamise arvestuse alusel arvatud eelmise kalendriaasta tööjõukulu suuruse ning tööjõukulusid tõendavad dokumendid.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(4) Taotleja esitab lõikes 3 nimetatud andmed PRIA-le 15. augustiks ja vajaduse korral näitab tööjõukulusid tõendavad dokumendid ette kohapealse kontrolli käigus.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

§ 19. Finantsdistsipliin

Taotlejale makstavat otsetoetuste summat kohandatakse vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 8 lõike 1 kohaselt.

§ 20. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) PRIA teeb ühtse pindalatoetuse, kliima- ja keskkonnatoetuse ning noore põllumajandustootja toetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse taotluse esitamise aasta 10. detsembriks.

(2) PRIA teeb ühtse pindalatoetuse, kliima- ja keskkonnatoetuse ning noore põllumajandustootja toetuse taotluse rahuldamata jätmise otsuse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse §-s 22 sätestatud alustel.

§ 21. Toetuse maksmine

Toetus makstakse välja taotluse esitamise aastale järgneva aasta 30. juuniks.

§ 22. Rakendussätted

(1) 2015. aastal on § 15 lõikes 1 sätestatud ajavahemik 7. maist kuni 25. maini.

(2) [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

(3) 2016. aastal loetakse füüsilisest isikust taotleja põhiliseks tegevuseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 lõike 2 punkti c tähenduses põllumajanduslik tegevus lisaks § 2 lõikes 4 sätestatule ka siis, kui tema kasutada on rohkem kui kümme hektarit põllumaad.
[RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

(4) 2017. ja 2018. aastal ei pea § 4 lõikes 4 ja §-s 6 sätestatud põllumajandusmaa muul viisil hooldamise korral hekseldatud rohtu kokku koguma.
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

(5) 2018. aastal järgib taotleja, kelle põllumajandusliku majapidamise põllumaa pindala, millele ei olnud võimalik talivilja külvata või millele 2018. aastaks külvatud talivilil hävines üleujutuste ja tugevate vihmade tõttu ajavahemikul 2017. aasta augustist oktoobrini, moodustab vähemalt 30 protsenti tema põllumajandusliku majapidamise talivilja külvipindalast, §-s 11 sätestatud põllumajanduskultuuride mitmekesistamise tava järgmiselt:

1) taotleja, kelle kasutuses on 30–150 hektarit põllumaad, täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 44 lõike 1 esimeses lõigus sätestatud nõudeid;

2) taotleja, kelle kasutuses on alla 30 hektari põllumaad, ei pea Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 44 lõike 1 esimeses lõigus nimetatud nõudeid täitma.
[RT I, 25.04.2018, 14- jõust. 28.04.2018]

(6) Põllumajanduskultuuride mitmekesistamise tava järgimise nõude kohaldamisel lõike 5 kohaselt loetakse kogu Eesti piirkonnaks, mida mõjutasid 2017. aasta augustist oktoobrini toimunud üleujutused ja tugevad vihmad.
[RT I, 25.04.2018, 14- jõust. 28.04.2018]

(7) Taotleja, kes järgib põllumajanduskultuuride mitmekesistamise tava 2018. aastal lõike 5 kohaselt, kuid ei taotle erakorralist toetust talivilja kasvatajatele, esitab lisaks § 15² lõikes 1 nimetatud andmetele andmed selle kohta, kui suurele pinnale ei olnud võimalik talivilja külvata või kui suurele pinnale külvatud talivilil hävines.
[RT I, 25.04.2018, 14- jõust. 28.04.2018]

(8) 2018. aastal võib §-s 13 sätestatud ökoalade tava järgimiseks määratleda § 13 lõike 5 kohaselt ökoalana ka sellise kesa, mida 2018. aasta mais või juunis toimunud põuaperioodide tõttu kasutatakse enne taotluse esitamise aasta 15. augustit põllumajandusloomade karjatamiseks või põllumajandustoodete kasvatamiseks või tootmiseks.
[RT I, 07.09.2018, 1- jõust. 10.09.2018]

(9) Ökoalade tava järgimise nõude kohaldamisel lõike 8 kohaselt loetakse kogu Eesti piirkonnaks, mida mõjutasid 2018. aasta mais või juunis toimunud põuaperioodid.
[RT I, 07.09.2018, 1- jõust. 10.09.2018]

Lisa 1 Pindalatoetuste taotlus ja maksetaotlus
[Kehtetu -RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

Lisa 2 Ökoalade loetelu
[Kehtetu -RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

Lisa 3 Noore põllumajandustootja toetuse lisavorm
[Kehtetu -RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

Lisa 4 Aktiivse tootja tõendamise vorm
[Kehtetu -RT I, 22.04.2016, 1- jõust. 25.04.2016]

Lisa 5 Põllumajandusliku tegevusega seotud tööjõukulud
[Kehtetu -RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

Lisa 6 Ühtse geograafilise piirkonna hulka kuuluvate kohaliku omavalitsuse üksuste loetelu
[RT I, 29.12.2017, 16- jõust. 01.01.2018]

Lisa 7 Püsirohumaa säilitamise kohustuse üleandmise-vastuvõtmise taotlus
[Kehtetu -RT I, 25.04.2017, 2- jõust. 28.04.2017]